

Střední Průmyslová Škola na Proseku
190 00 Praha 9 – Prosek, Novoborská 2

Školní vzdělávací program

DOMOV MLÁDEŽE

platný od: 1.9.2017

Mgr. Jiří Bernát
ředitel školy

Identifikační údaje

Název školy:

Střední průmyslová škola na Proseku

Adresa školy:

190 00 Praha 9, Novoborská 2

Identifikátor školy:

600 170 039

Zřizovatel školy:

Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1

Název dokumentu:

Školní vzdělávací program domova mládeže

Schválil: **Mgr. Jiří Bernát - ředitel školy**

Platnost dokumentu: **od 1. 9. 2017**

Kontakty pro komunikaci se školou:

Telefon: 286 028 340

e-mail: sps-prosek@sps-prosek.cz

web: www.sps-prosek.cz

Školní vzdělávací program domova mládeže (dále jen ŠVP) vychází ze základních školských dokumentů:

- zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon),
- zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů,
- vyhlášky MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních v platném znění ze dne 22. února 2005,
- vyhlášky č. 343/2009 Sb. o hygienických požadavcích na prostor a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání mladistvých v platném znění

Součástí ŠVP domova mládeže je platný **Školní řád Střední průmyslové školy na Proseku a Vnitřní řád domova mládeže**.

Dokument je určen vedení školy, pedagogickým a nepedagogickým pracovníkům DM a školy, žákům středních škol, studentům vyšších odborných škol (dále jen žákům), školské radě a rodičům.

CHARAKTERISTIKA DOMOVA MLÁDEŽE

Domov mládeže poskytuje žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování, zajišťuje podmínky pro kvalitní přípravu na vyučování a podporou zájmových aktivit vede žáky k plnohodnotnému využívání volného času a zdravému životnímu stylu.

Domov mládeže je součástí Střední průmyslové školy na Proseku. Ředitel školy vydává Vnitřní řád DM a stanovuje pracovníkům DM jejich pracovní úvazek a pracovní náplň. Pracovní doba pedagogických i nepedagogických pracovníků se řídí nařízením vlády č. 75/2005 Sb.

Za plnění nařízení ředitele školy zodpovídá vedoucí vychovatelka.

Organizace činnosti v domově mládeže

Žáci jsou rozděleni do 2 výchovných skupin, se kterými pracuje dle rozpisu svých služeb 1 vychovatel a 1 vedoucí vychovatelka.

Výchovné skupiny jsou tvořeny žáky různých škol a nejsou věkově homogenní. Celý domov tvoří jedno výchovné společenství. Nabídka zájmových činností a dalších aktivit jde napříč výchovnými skupinami, organizované příležitostné akce jsou nabízeny všem ubytovaným žákům. Výchovná práce je méně formální, více zaměřená na individuální působení.

Ubytování

DM je zařazen do 1. kategorie. Kapacita domova mládeže je 40 míst ve dvou- a třílůžkových pokojích.

Ubytovací služby poskytujeme vlastním žákům, ale i žákům jiných středních a vyšších odborných škol.

Cena za ubytování je stanovena v souladu s § 5, vyhlášky 108/2005 Sb. Výše úplaty činí 1300,-Kč pro žáky naší školy, 1500,- Kč pro žáky jiných škol.

V rámci doplňkové činnosti poskytuje DM ubytovací služby veřejnosti.

Provoz domova mládeže je zajištěn od neděle 18,00 hodin do pátku 14,30 hodin.

Stravování

Žáci mají k dispozici plně vybavenou kuchyňku a možnost stravovat se v jídelně SŠ SOU Čakovice (snídaně, večere).

Vybavenost domova mládeže

Materiální vybavení je určeno pro žáky a zaměstnance domova mládeže.

Vybavení domova mládeže vychází z vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 343/2009 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů.

ŠVP domova mládeže vychází z aktuálních prostorových a materiálních podmínek, ale zdůrazňuje i plánované vybavování, obměňování a doplňování nábytkem, moderními prostředky ICT, sportovním náradím, vybavením kluboven tak, aby bylo možné úspěšně realizovat plánované výchovné a vzdělávací činnosti a aktivity z obsahu ŠVP domova mládeže, aby se prostředí a vybavení domova mládeže stávalo pro žáky stále atraktivnější, aktivizující a motivující.

Žáci jsou ubytováni v dvou a třílůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením. Ložnice je vybavena váleňkami s úložným prostorem, šatními skříněmi, pracovními stoly, poličkami a stolními lampičkami.

V prvním poschodí mají žáci k dispozici kuchyňku s vařičem, mikrovlnnou troubou, topinkovačem, varnou konvicí a dvěma lednicemi pro uchovávání potravin. Nádobí používají žáci vlastní.

Pro ubytované žáky vytváříme podmínky pro vzdělávání, výchovu a volný čas. Na každém patře je kulturní místnost s televizí a odpočinkový koutek. Žáci mohou využívat klubovnu (vybavenou televizí a DVD přehrávačem), hernu stolního tenisu a posilovnu pod vedením instruktora. Pro individuální i skupinové pohybové aktivity slouží sportovní areál ZŠ. Sportovní vyžití rozšiřuje také návštěva fitness centra a plaveckého bazénu ve městě.

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Při motivaci žáků a výběru volnočasových aktivit je naší snahou vytvořit každému žákovi podmínky k rozvoji jeho osobnosti.

Žákům vyžadujícím speciální vzdělávací potřeby je věnována průběžně zvláštní pozornost podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění. Důraz je kladen na jejich integraci do žákovského kolektivu a výchovně vzdělávacího procesu. Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízíme doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků, hygienické podmínky

Při zajištění hygienických podmínek je postupováno podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 343/2009 Sb., o hygienických požadavcích na provoz zařízení a provozoven

pro výchovu, vzdělávání dětí a mladistvých, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid.

DM poskytuje žákům ložní prádlo a jeho výměnu, zajišťuje úklid ložnic, sociálního zařízení a společných prostor.

Pracovníci DM nesou zodpovědnost za bezpečnost a dodržování hygienických předpisů ubytovaných žáků.

Z toho vyplývá povinnost vedoucí vychovatelky poučit ubytované žáky o základních bezpečnostních podmínkách a hygienických pravidlech, které musí každý žák dodržovat.

Poučení je prováděno při nástupu žáka do domova mládeže. Žák svým podpisem stvrzuje, že byl řádně proškolen a bude bezpečnostní podmínky a hygienická pravidla dodržovat.

K zajištění bezpečnosti žáků byla přijata opatření, která eliminují případná rizika:

- proškolení zaměstnanců DM v poskytování první pomoci, plně vybavená lékárnička
- označení schodišť a únikových cest
- zajištění dohledu nad žáky
- kontrola elektrických spotřebičů užívaných žáky v domově mládeže
- provozní řád, protipožární směrnice a evakuační plán

Prevence sociálně patologických jevů zahrnuje komplexní uplatnění dostupných prostředků (vzdělávání vychovatelů, spolupráce s rodiči a učiteli na školách a přitažlivé vyplnění volného času ubytovaných).

Důraz je kladen na tyto sociálně patologické jevy:

- užívání návykových látek (tabák, alkohol, drogy)
- patologické hráčství
- šikana, vandalismus
- záškoláctví, ohrožování mravní výchovy mládeže
- kriminalita a delikvence
- nevhodné stravování (bulimie, anorexie)

Prostorové, materiálně technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců

Vychovatelé mají zázemí ve vychovatelně vybavené pracovními stoly, počítačem, telefonem a sedacím nábytkem pro návštěvy, provozní zaměstnanci v účelových pracovních místnostech. Vedoucí vychovatelka má k dispozici vlastní pracovnu.

Hygienické zázemí pro vychovatele tvoří samostatné sociální zařízení.

Charakteristika žáků

V DM jsou ubytováni žáci středních škol a v případě zájmu i vyšších odborných škol.

Žáci pocházejí z nejrůznějšího sociálního a kulturního prostředí.

Rozdíly v jejich chování a chápání životních hodnot způsobuje dále jejich profesní zaměření, osobní zájmy a společenské vlivy.

Charakteristika pedagogických pracovníků

Kvalifikační předpoklady vychovatele stanoví zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňuje podle § 24 zmíněného zákona a vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků v akreditovaných kurzech a formou samostudia.

V domově mládeže pracuje 1 vychovatel a 1 vedoucí vychovatelka a 2 učitelé školy v rámci DPČ. Na přímé výchovné činnosti se podílí také ředitel školy a jeho zástupkyně.

Personální obsazení domova mládeže:

Ředitel školy:	Mgr. Jiří Bernát
Zástupce ředitele:	PhDr. Jiřina Maixnerová
Vedoucí vychovatelka:	Alena Motřková
Vychovatel:	Štefan Tomáš
Vychovatelé v rámci DPČ:	Ing. Petr Šimek, Mgr. Ivana Svobodová
Uklízečka a sklad prádla:	Bohdana Bubeníčková

Pedagogická dokumentace

- osobní spis žáka
- přihláška do domova mládeže
- deník výchovné skupiny
- denní záznam
- ŠVP domova mládeže
- celoroční plán výchovné práce
- měsíční plán výchovné práce
- ostatní písemná dokumentace

Spolupráce s rodiči žáků, školami a jinými subjekty

Jednání s rodiči jsou osobního, telefonického nebo písemného charakteru.

Ve vztahu ke škole vystupuje DM jako partner podílející se na výchově a vzdělávání žáků v návaznosti na výchovně vzdělávací činnost školy. Se školou účinně spolupracuje a informuje ji o dění na DM ,o otázkách vzdělávání a výchovy žáků, jejich výchovných problémech.

Vychovatelé úzce spolupracují s třídními učiteli a výchovnými poradci školy.

Dalšími subjekty, s nimiž DM spolupracuje, jsou Policie ČR, institut Filia a organizace Člověk v tísni.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávací a výchovné cíle DM (§ 2 školského zákona)

- rovný přístup ke vzdělávání a výchově
- vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost všech účastníků vzdělávání a výchovy
- svobodné šíření nejmodernějších poznatků z oblasti vědy a výzkumu, které jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání a výchovy
- uplatňování moderních pedagogických přístupů a metod

Priority vzdělávání a výchovy

Pedagogičtí pracovníci dostávají prostor pro realizaci svých odborných kompetencí pro pedagogickou diagnostiku, prevenci rizikového chování a individuální plánování výchovy. Formou nabídky žáky motivují, probouzejí v nich zájem o své okolí, sociální kontakty, komunikaci. Jsou jejich průvodci při jednorázových a pravidelných výchovně vzdělávacích aktivitách.

Konkrétní obsah výchovně vzdělávací činnosti v domově mládeže je uveden v ročním plánu domova mládeže na příslušný školní rok.

ŠVP domova mládeže není ročním plánem, ale má širší časový záběr. Je koncipován na dobu čtyř let a obsahuje činnosti na dobu středního vzdělávání, ukončené maturitní zkouškou. Úpravy jsou podle potřeby prováděny vždy k 1.9.

Konkrétní obsah výchovně vzdělávací činnosti v domově mládeže je uveden v ročním plánu domova mládeže na příslušný školní rok.

Roční plán činnosti domova mládeže je koncipován vždy na jeden školní rok a obsahuje koncepci činnosti domova mládeže jen s orientačním časovým určením jednotlivých činností.

V týdenních plánech domova mládeže jsou uváděny konkrétní akce ve vazbě na konkrétní termíny

Klíčové kompetence vzdělávání a výchovy

Výchova a vzdělání jsou zaměřeny na rozvíjení kompetencí žáka, vedou je k smysluplnému využívání volného času

1. Kompetence k učení a sebevzdělávání:

Cílem je snaha je dosáhnout všeobecného, odborného vzdělání a motivace k dalšímu vzdělávání

- vychovatel vede žáka k zodpovědnosti za své vzdělávání, motivuje ho ke kladnému přístupu k učení
- učí žáka získané vědomosti efektivně využívat při dalším studiu
- pomáhá mu rozpoznat příčiny školní neúspěšnosti, naučit se s ní vyrovnávat, neustupovat před neúspěchem, stanovit si krátkodobé a dlouhodobé cíle
- pomáhá mu najít si svůj efektivní styl a režim učení

2. Kompetence sociální a personální:

Cílem je vést žáky k vytváření zdravých sociálních vazeb v rámci výchovných skupin, umět řešit vzniklé situace, být tolerantní

- vychovatel konverzuje s žákem o mezilidských vztazích, o dění na DM, řeší s ním konfliktní situace
- vede žáka k uvědomování si zodpovědnosti za své vhodné či nevhodné chování
- učí žáka sebekritičnosti, jak hledat a přijmout kompromis
- pomáhá žáku najít své místo ve výchovné skupině, začlenit se do kolektivu DM, dokázat pracovat v týmu
- ukazuje mu, jak rozpoznat šikanu, jak se jí bránit
- vede žáka k toleranci, respektu k jiným lidem, k jejich odlišnostem, učí ho uznávat lidská práva a svobody, být empatický
- konverzuje s žákem o otázce uprchlíků, vysvětluje mu příčiny migrace, důležitost boje proti nesnášenlivosti a xenofobii

3. Kompetence komunikativní:

Cílem je rozvíjet schopnosti žáků správně komunikovat, učit se naslouchat druhým.

- vychovatel učí žáka formulovat své myšlenky, vyjadřovat se jasně, srozumitelně a přiměřeně svému věku
- učí ho, jak vystupovat na veřejnosti
- dbá na slušné vyjadřování žáka
- vede s žákem dialog, dává mu prostor pro svobodné vyjadřování jeho názorů
- vede žáka ke čtení, k využívání knihovny

4. Kompetence k řešení problémů:

Cílem je naučit žáka úspěšně řešit krizové situace, využívat argumentů

- vychovatel učí žáka problém rozpoznat včas, správně ho pojmenovat a zařadit do situačního kontextu. Umět se podívat na problém z různých úhlů, zabývat se nejen důsledky problému, ale také jeho samotnými příčinami
- učí žáka postavit se čelem k problému, řešení problému neodkládat
- ukazuje mu, jak vhodnými otázkami podstatu problému najít, vyhledat ve vhodných zdrojích a v dostatečném množství informace, jak problém řešit, umět je posoudit a ověřit věrohodnost informačních zdrojů
- plánovat různé možnosti řešení problému, dokázat vybrat tu nejlepší variantu, být otevřený k jiným variantám řešení problému
- zhodnotit, zda byl problém úspěšně vyřešen, či nikoliv a zkušenosti získané v průběhu řešení problému dále využívat

5. Kompetence k trávení volného času:

Cílem je umět účelně a smysluplně využít volný čas a všestranně rozvíjet svou osobnost

- vychovatel zapojuje žáka do organizace volnočasových aktivit na DM, vede ho k vytváření návyků účelného naplňování volného času
- učí žáka novým dovednostem, vede ho k tvořivosti, ke zdravému životnímu stylu
- zajímá se o žákovi zájmy a záliby, podporuje jeho koníčky a záliby

6. Kompetence občanské a pracovní

Cílem je vytvořit příjemnou atmosféru v DM, přispět k zlepšení životního, žít v harmonii s přírodou a lidmi, začlenění jedince do společnosti

- vychovatel učí žáka znát nejen svá práva, ale i povinnosti ve škole i mimo školu
- učí ho respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, vcítit se do situací ostatních lidí
- učí ho odmítat útlak a hrubé zacházení, obhajovat lidská práva a svobody
- k povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- vede žáka k ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví, pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, k respektu ke kulturním zvykům jiných etnik
- klade důraz na používání bezpečných materiálů, nástrojů a pomůcek, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků
- vede žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Výchovný program domova mládeže

Výchovný program je rámcovým programem pro práci vychovatele, vymezuje, jakých kompetencí má žák dosáhnout, stanovuje výchovné cíle, postupy, formy a metody, respektuje věkové a osobnostní zvláštnosti žáků.

Vychovatel jej dotváří dle svých schopností, vědomostí a dovedností, přiměřeně zralosti a potřebám žáků.

Formy a metody výchovné a vzdělávací práce

Výchovná práce v domově mládeže vychází z obecných pedagogických zásad:

a) Požadavek dobrovolnosti:

- žák se může zúčastnit volnočasových aktivit dle svého uvážení

b) Požadavek pedagogického ovlivňování volného času:

- pedagog ovlivňuje volný čas žáků formou motivace a nabídky volnočasových aktivit

c) Požadavek vyzdvihování kladných rysů osobnosti:

- pedagog chválí a hodnotí žáky vzhledem k jejich možnostem a schopnostem

d) Požadavek přiměřenosti:

- volnočasové aktivity musí být přiměřené věku, pohlaví, zdravotnímu stavu žáků, popř. jejich finančním možnostem

e) Požadavek zajímavosti (atraktivity) a zájmovosti:

- pedagog žáky vhodně motivuje, je průvodcem žáků při zájmových činnostech

f) Požadavek citovosti a citlivosti:

- zájmové aktivity by měly přinášet pozitivní emoce a hodnocení činnosti žáků by mělo být taktní a citlivé

g) Požadavek prostoru k seberealizaci:

- pedagog dbá na to, aby se žák v dané činnosti mohl realizovat a měl pocit úspěšnosti

h) Požadavek aktivity:

- pedagog volí aktivity tak, aby se v nich uplatnili a byli i přiměřeně úspěšní všichni žáci

Formy výchovné činnosti v domově mládeže:

- plánování a příprava výchovné činnosti a aktivity,
- kolektivní působení,
- individuální působení,
- individuální pohovory,
- průběžné neformální působení vychovatele,
- pravidelné aktivity–studijní klid, zájmové útvary
- příležitostné aktivity–jednorázové akce, exkurze, výlety, turnaje, besedy, soutěže atd.,
- spontánní aktivity –využití sportovišť, společenské hry, internet atd.

Metody výchovné činnosti v domově mládeže:

- motivace žáků,
- rozhovor, řízený rozhovor,
- přednáška a beseda,
- diskuze, řízená diskuze,
- trénink dovednosti,
- testy, dotazníky, ankety, soutěže
- monitorování sociálního klimatu a kultury školy a domova mládeže,
- monitorování a hodnocení výsledků vzdělávání (úspěšnost žáků, zapojení do aktivit a projektů apod.)

Hodnocení žáků

Výstupy hodnocení:

Ústní informace rodičům nezletilých žáků obsahuje hodnocení studijních výsledků, úroveň adaptace žáka na DM, způsob využití jeho volného času, chování v krizových situacích, formy uspokojování základních životních potřeb, individuální denní režim, příp. situaci ve stravování, zapojování do řešení věcí společných. V případě žáků s výchovnými problémy vždy, když to situace vyžaduje.

Cíle hodnocení:

- výchovné využití výsledků hodnocení, podpora pozitivních stránek osobnosti,
- získání diagnostických informací jako podkladů pro souhrnné hodnocení.

Zásady hodnocení:

- veřejná, předem známá kritéria hodnocení žáka,
- dialog mezi vychovatelem a žákem, prostor pro jeho sebehodnocení,
- otevřenost a objektivnost,
- spolupráce s rodiči, školou.

Kritéria hodnocení:

- míra dosažení kompetencí žáka obsažených v tomto ŠVP s přihlédnutím ke všem podmínkám a osobnostním předpokladům,
- východiskem pro hodnocení stavu vychovanosti konkrétního žáka je výchovný program, který upřesňuje kompetence pro danou kategorii žáků.